

ploščina slehernega trapeca je po znanem pravilu $\left(\frac{a + \frac{4}{7}a}{2}\right) \cdot b$, ako ste a in b velika in mala elipsna polos; — zatorej je ploščina elipse $4 \left(\frac{a + \frac{4}{7}a}{2}\right) \cdot b$ ali dalje zračuneno $(2a + \frac{8}{7}a) \cdot b = \frac{22}{7}ab = 3.14ab$, tedaj skoraj natančno $a \cdot b \cdot \pi$; to je oblika, ki so jo učeni z natančnejšimi računi znašli za elipsno ploščino.

Ta razprava sicer nima veljave strogega dokaza, ali vendar bode dobro služila učitelju geometrije na omenjenih šolah, ker more ž njo učencem vsaj razumljivo razjasniti zračun elipsne ploščine. To je pa gotovo vedno boljše, kakor pa učence priganjati, se mehanično naučiti pravila na pamet.

Pristavek: 1. Na enaki način, kakor krogova ploščina, more se tudi zračuniti kroglina telesnina. V prej omenjenem sestavku smo celo krogline površje razdelili na 20 trikotnikov, torej imamo po znanem navodu (vodilu) 20 malih piramid v krogli. Telesnina vsake piramide pa znaša $p \times \frac{v}{3}$, vseh 20, torej cele krogle pa $24 \cdot p \times \frac{v}{3} = P \times \frac{r}{3} = \frac{4}{3}r^3\pi$; ako nam p podslombo in v višino piramide, P pa površje in r polomer krogle predstavlja.

2. V vsakdanjem življenji, zlasti pri prodaji lesa, rabi se tudi pogostoma pravilo za telesnino „okrajšane piramide“ in okrajšanega kegla. Z znanimi posodami se zopet lahko dokaže, da sta „okrajšana piramida“ ali „okrajšani kegel“ prostornoenaka s prizmo ali cilindrom, ki ima podslombo enako polovični vsoti obeh podslomb „okrajšane piramide“ oziroma „okrajšanega kegla“; višino pa ravno tisto. Iz povedanega sledi pravilo: „Telesnina okrajšane piramide (okrajšanega kegla) je enaka produktu iz polovične vsote obeh podslomb in višine“. Akoravno ni to pravilo matematično popolnoma natančno, vendar se v praktičnem življenji vedno rabi, ker je pogrešek prav nezdaten. Pri hlođih in brunih se jemlje zunanja dolgost za višino.

Književnost.

— **Ne v Ameriko!** Povest Slovincem v pouk. Po resničnih dogodbah sestavil in spisal Jakob Alešovec. V Ljubljani, založil pisatelj; tisk J. Blaznikovih naslednikov. Pisatelj tu prav spretno opisuje nevarnosti, ki preté izseljencem v Ameriko na suhem in na morji, od zveri in ljudi, na duši in na telesu. Prigodki drvé drug drugega. Iz toliko nakopičene snovi bi se lahko napisalo več potopisnih romanov, a gosp. pisatelj je to vse zbral v en okvir, da toliko jasneje svojim rojakom kaže težave, katere jih čakajo na Novem svetu, ako bi tje popotovali. Prostemu národu je ta knjiga prav dobro berilo. Kjer se iz šolskih knjižnic knjige posojujejo tudi odraslim ljudem, ali učencem v ponavljavni šoli, tam naj si to zanimivo knjigo nemudoma omislijo. Knjiga ne žali nikjer nravnega čuta, in učitelj jo bode lahko dal v roke vsakemu, ki je že 14 let star. Osebito pa priporočamo to knjigo v berilo tam, kjer so ljudje dóma siti, in se želé preseliti v deželo „brez davka“. „Ne v Ameriko“ stane 1 gold.

D o p i s i.

Z Dunaja. Naši nemški liberalci so zopet jeden pot pokazali, koliko jim pristuje to imé, katero so si sami nadeli. Storili so čin, iz kojega je razvidno, da so liberalni le sami za sé, a nikakor ne za druge. Stvar je pa ta: Letos se je tukaj dogodilo prvič, da so izvolili meščani 10. mestnega okraja v mestni zastop ravnatelja svoje meščanske šole, obče spoštovanega moža. Ali kaj se zgodi? Pri prvi seji mestnega odbora je bila volitev vseh novih odbornikov potrjena, samo volitev meščanskega ravnatelja je bila ovržena, dasiravno se je postavno vršila,

ker liberalna gospóda menda misli, da se človek in odbornik začéjja se le pri baronu in milijonérju. Da je tako početje mej nami učitelji proužročilo veliko osupnenja in nevolje, si lahko mislite. Zato smo pooblastili društvo »Diesterweg«, da naj naredí peticijo, v kojoj prosimo za uredbo pravnih razmer gledé volitve. To društvo je napotilo k naučnemu ministru deputacijo, da mu osebno izročí peticijo. Minister je odposlanca prijazno vzprejel in obljubil, da bude to zadevo rešil po dotičnih postavnih določbah, če tudi je za svojo osobo prepričan, da je za šolo bolje, ako profesorji in učitelji niso voljeni v občinske zastope in deželne zборе, osobito tam ne, kjer so zastopane razne národnosti. Zdaj pa težko pričakujemo konečne rešitve.

— Zadnjič sem Vam pisal o agitaciji za rokotvorni pouk v ljudskih šolah, danes Vam pa že lahko poročam, da se v naučnem ministerstvu ravnokar posvetujejo o osnovi rokotvornih šol. — Kakor vidite, se ta reč hitro vrši.

Iz Gradca. Nedavno sem čítal v »Pressi« dopis iz Liberca na Češkem, v kojem se je pripovedovalo, da navdušenje za »Schulverein« mej Nemci na Češkem jako hitro pojema ter da so bile slabo obiskane letošnje »Ortsgruppen«, pri katerih je bilo vse nekako kislo in čmerno. To je menda znanega dr. Weitlofa napotilo, da si je izumil novo tako početje pod imenom »Frauen-Ortsgruppen«. Najbrže si misli, da so možjé prepametni, da bi mu dolgo časa polnili društveno blagajnico s svojimi novci, poskusimo tedaj pri lehkomiselnem ženstvu. In ni se zmotil. Minolega tedna je snoval tukaj v tem mestu »Frauen-Ortsgruppe« in takoj se mu je mnogo dam uselo na limanice njegovega nagovora, v kojem je bilo samo to zanimivo, da je bila vsaka tretja beseda »tajč« in zopet »tajč«. Naša »mami županja« so bili pa tako veseli, da so ga v imenu vséh »tajčdam« zagotovili, da bude to idejalno društvo podpirale z vsemi živci nežnočutnega srca. V kratkem pride tako »Frauen-Ortsgruppe« snovat tudi v Ljubljano. A Vaša zdanja »mami županja« mu gotovo ne bodo dali takega zagotovila, kaj ne, da ne! In glejte, to je veliko vredno. Kako zares idejalni so pa nameni tega društva, je razvidno iz tega, ker je bil omenjeni doktor pred 14 dnevi pri društveni glavni skupščini v Berlinu.

Z Goriškega. (Učitelji, beríte šolske postave!) »Nevednost je naj dražja stvar na svetu« glasi se stara prislovica, o katere veljavi dandanes nihče ne dvoji. A vzlic temu ima še vedno mnogo zaničevalcev mej človeštvom, da celó mej ónim delom človeštva, ki ima druge poučevati — mej učiteljstvom.

Vsak človek ima svoje pravice, a tudi svoje dolžnosti. Prve so nam prijetne, zato se jih vestno poslužujemo; druge pa nam vzbujajo več ali manj neprijetnosti, za tega del jih nimamo vselej radi. Niso pa zbog tega manj potrebne od prvih. Nikakor! Naše dolžnosti so drugim pravice, in naopak. To je za obstoj človeštva neobhodna potreba, to téra ono ravnotežje, katero nahajamo povsod v stvarstvu, in iz tega tudi sledi, kako tesno smo drug na drugega navezani, drug od drugega zavisni. Kdo bi tedaj ozirom na to odvisnost mogel govoriti o absolutnej slobodi človeške? Kdo pa naj bi je tudi želel? Človek izvestno ne! kajti ona bi bila njegov neizogiben pogin.

Zato pa je moralo človeštvo že zgodaj, morebiti nehoté in nevedé, misliti na njeno omejitev. Takimi omejitvami smemo smatrati vse različne ustanovitve družinskega življenja od naj veče države do naj manjše družine in njihove posledice — različne določbe, po katerih se je vsakemu posamezniku stališče navzgor in navzdol popolnoma odredilo, iz katerih določeb so se časom izcimili raznovrstni ukazi, postave in zakoni, kojih bistvena lastnost obstoji pač v enakej veljavi in moči za vse. In kakor bi bila absolutna sloboda človeštvu škodljiva, tako pogubonosna bi mu postala njena omejitev (ukazi in zakoni), ako bi izgubila enako veljavnost za vsacega.

Jako karakterističen je tedaj v tem obziru izrek: »Postava ne pozná izjem«, ki posameznika veže in sili, da se natančno seznaní s postavnimi določbami, kojim se ima podvreči. In kdor tega ne stori, ta si samovoljno nakupuje lastno škodo, naj si bude že v obliki kazni ali prikrajšanja lastnih pravic. — Kdo pa naj bi bil tak bedak?

In vender je marsikdo, da premnogi mej nami učitelji samimi. Dokazov nam ni treba daleč iskati, najdemo je v najbližnej sedajnosti.

Znano ali morda bolje: še vedno premalo znano je, kar določuje ministerski ukaz s 5. aprila 1872. l. gledé učiteljskih izpitov, da se imajo namreč vršiti dvakrat v letu, oktobra in aprila. Ta določba ni še do današnjega dne — vsaj kolikor je meni znano — v deželah, kjer bivamo Slovenci, dočkala nobene spremembe. In vender kakó pomanjkljivo je znana po preteku dvanajstih let! Nekatero izpraševalno komisije same (n. pr. Ljubljanska in Graška) podpirajo to neznanje, da vsakokrat proti po šolskih listih objavljajo, kedaj se izpit pričné, do kedaj

se je čas oglasiti i. t. d. Druge zopet (n. pr. Goriška in Koprška) tega ne storé. In koliko se potem pisari, Peter in Pavel nadleguje z najrazličnejšim povpraševanjem. In večkrat se obrok vzlic temu zakasni. In kaj potem? — To si lahko mislimo. Vé pa najbolje óni, ki je sam skusil. In vendar, ako bi dotičnik gori navedeno postavno določbo natanéno poznal, ne bilo bi mu treba nikogar nadlegovati. Skrbel bi, da bi bila prošnja do 1. aprila (ozirom oktobra) došla izpraševalni komisiji, in konec bi bilo vsega.

Pa pojdemo dalje, in oglejmo si prošnje, kakor se pošiljajo izpraševalnim komisijam. Kako je vse pomanjkljivo, vse skrpano! Kdo se kaj briga za §. 7. navedenega ukaza, kdo le izmisli, da je prosilec dolžan v prošnji navesti, v kakem učnem jeziku hoče biti usposobljen, kar je iz §. 9. dovolj razvidno, ter za določitev izpitnega reda (Prüfungsordnung) tako važno. In če se taka prošnja zaradi enakih pomanjkljivosti zavrne, — kar se je že zgodilo — kdo je tega kriv? — pač le prosilec sam, ali prav za prav njegova nevednost in neznanje dotičnih postavnih določeb. Pa poreče kdo: kaj je treba biti komisijam tako strogim? — Treba, treba in jako treba! Učiteljski izpit ima pač menda dokazati, kako uporabljiv je izpitaneec v praktičnem življenji. Ali kak »testimonium paupertatis« si dá oglašeneec, ako ne pozná še celó ukaza, koji obsega najboljša pojasnila gledé izpita samega.

Kdo se še ne spominja, koliko se je v komaj preteklem času pisarilo po vseh raznobojnih listih o naj novejšej šolski postavi (noveli) in o njenej izpeljavi (ministerskem ukazu z 8. jun. l. l.). Vsak filister moral se je je že na pamet navaditi. A kdo je še daudanes ne pozná? mi učitelji! Odstavek VIII. omenjenega ukaza se pod 2. glasi: »Kdor hoče biti pripuščen k učiteljski preskušnji, mora vložiti prošnjo, katero je sam spisal, okrajni šolski oblasti«. — Neki podučitelj hoče napraviti izpit, spiše prošnjo, ter jo pravilno izroči svojemu voditelju — nadučitelju. Nadučitelj prošnjo podpre, pa jo pošlje naravnost izpraševalni komisiji, in ta prošnjo zavrne, ker ni bila po postavni poti (okrajnem šolskem svétu) predložena. — No, gosp. voditelj ima gotovo novelo doma, če ne drugače v kakem šolskem listu; pa je užé dovolj, da jo ima, v prebiranje jo je menda prepustil pajkom.

Naj zadosté ti vzgledi! Dokazujejo naj, kako resnična je tudi gledé nas učiteljev hudomušna trditev, da postave ostajajo najraje na papirji, ter zajedno pričajo, da se nevednost sama najbolje kaznuje. Zato pa, dragi tovariši, varujmo se nevednosti; nevednost je tema. Mi pa bodimo otroci luči! In kakor luč razsvetljuje vse tudi naj skrivnejše koticé, tako naj nas vednost dela večé vsega, tedaj tudi šolskih postav in ukazov.

Iz Gorice. Skušnje učiteljske sposobnosti pričele so se tû pondeljek, 21. aprila t. l. Oglasile so se štiri učiteljice, dve za ljudske šole (jedna Slovenka in jedna Italijanka), dve pa za francoski jezik. — Namestu g. ravnatelja Rajakoviča imenovan je namestnikom direktorjem pri izpraševalni komisiji gimn. prof. g. A. Marušič.

Iz zanesljivega vira vam morem sporočiti, da bodedo imeli tû v prihodnjem septembru II. deželno učiteljsko konferenco, s koje bode združena tudi razstava učil. Če tudi nam dnevni red ni še znan, vendar smemo ozirom na ministerski ukaz z 8. junija l. l., odst. I., za gotovo sklepati, da bode najvažnejša točka dnevnega reda pregledovanje naših (primorskih) učnih načrtov. Res je sicer, da bode minolo od zadnje (I.) Goriške deželne učit. konference blizo 9 let, mnogo več nego dovoljuje postava s 14. maja 1869. l. in tudi več kot šol. novela, vendar bode po mojem menenji takratno podaljšanje postavnega obroka naši stvari koristno; kajti z ene strani bode mogoče učne načrte užé hitro prikladne storiti šol. noveli, z druge strani pa so se po večletni skušnji morebitne pomanjkljivosti bolje spoznale ter se tudi tem zanesljivejše odpravijo.

S Krasa. (Učitelja Fr. Šuc in Jakob Jelšek ††). Minoli mesec spremili smo k večnemu počitku učitelja Pliskoviškega, umršega v 67. letu njegove dobe, in učitelja J. Jelšeka, ki je v 50. letu svoje starosti prominol. Oba sta bila blaga človeka in vrla národnjaka. Poslednji je služboval svoj čas tudi v Belih Kranjih. Bolehavost in umrljivost je silno zavládala mej učiteljstvom na Krasu. V štirih mesecih užé tretji mrlič, to nij malenkost! Naše šole so prenapolnjene in nezdrave, tudi materijalno stanje nij Kraškim učiteljem kaj laskavo. Treba bi bilo radikalne prepravnavé! . . .

Iz Novogamesta. Uradna okrajna učiteljska konferenca za Novomeski okraj bode letos v sredo, 2. julija, v Novem mestu. Dnevni red pozneje. — a —

Iz Žužemberka. (Zahvala.) Gospod Ivan Lapajne, c. kr. okraj. šol. nadzornik in vodja meščanskej šoli v Krškem, daroval je o priliki svojega nadzorovanja revnim učencem tukajšnje šole: 162 pisank, 15 risank, 18 zemljevidov »avstrijska-ogerska monarhija in vojvodina

Kranjska«, 2 iztisa »Kocenov zemljepis«, 1 iztis »Priprave iz Štajerske« in 1 iztis »Domovino-slovje za ljudske šole«. Štejem si v posebno dolžnost, da se gospodu nadzorniku za prekrasni in nepričakovani dar v svojem in v imenu učencev presrčno zahvaljujem.

Fr. Koncilija,
šol. voditelj.

Iz Selc. (Zahvala.) Podpisano šolsko voditeljstvo si šteje v prijetno dolžnost, da se v imenu uboge šolske mladosti najlepše zahvaljuje »Národní šoli« za prejeta darila, ki so naslednja: 100 komadov spisovnic, po 100 komadov pisank in računic ter 20 risank, dalje 4 ducate svinčnikov in 2 ducata držal, potem še 1 škatljico peres pa 1 bukve pivnega papirja.

Miha Bregant,
učitelj.

Iz Preske. Pretečena zima je bila tudi šoli ugodna, kajti otroci so vso zimo redno hodili v šolo. A ni nam tako mila nastopna vzpomlad. Otroci in odrasčeni bolehalo za kozami in sicer tako nevarno, da smo 9. t. m. po zdravnikovem ukazu morali šolo zapreti. Da bi bilo pač kmalo bolje!

Iz Ljubljane. † Cesarica Marija Ana, soproga rajncega cesarja Ferdinanda Dobrotljivega, umrla je v 4. dan t. m. v Pragi, stara 81 let. Slavna pokojnica je bila tudi velika dobrotnica šolam in učiteljem; tedaj bodi ji tudi mej učiteljstvom najbližji, hvaležni spomin!

— † Dr. Janez Gogala, kanonik stolnega kapitlja, vodja duhovskega semenišča, novoimenovani knezoškof Ljubljanski i. t. d., umrl je tudi v 4. dan t. m. Njegovo smrt obžalujejo vsi, tako tudi posebno še slovensko šolstvo in učiteljstvo v deželi. Slava njegovemu spominu!

— Letošnja redna učiteljska konferencija za mestni okraj v Ljubljani bode v 29. maja t. l. ob 8. uri dopoludne v mestni dvorani po tem-le vzporedi: 1. Poročilo okrajnega šolskega nadzornika o zaznavanju pri nadzorovanju. — 2. Katere spremembe bi se o učnem črtazu za peterorazredne ljudske šole (dež. šol. sveta za Kranjsko z 19. dec. 1874. l. št. 2764) v prihodnji deželni učiteljski konferenciji nasvetovale. (Poroča g. A. Žumer.) Tej obravnavi se dostavlja: Kdaj in kako naj se poučuje v drugem deželnem jeziku. (Poroča g. J. Belè.) — 3. Izbiranje šolskih knjig za šolsko leto 1884/85. — 4. Poročilo knjižnične komisije o okrajni učiteljski knjižnici. Nasvèti o nakupovanju knjig in učil naj se najzadnje do 26. maja t. l. zglašajo pri imenovani komisiji. — 5. Volitev stalnega odbora okrajni učiteljski konferenciji. — 6. Posamezni nasvèti, kateri pa naj bi se najzadnje do 26. maja t. l. stalnemu odboru pismeno vlagali.

— Letošnje zrelostne preizkušnje na tukajšnjem moškem in ženskem učiteljskem izobraževališči bodo se začelnje 9. junija t. l. s pismenimi nalogami. Vnanji kandidatje in kandidatinje naj se tedaj do tega časa zglašajo pri ravnateljstvu tega učilišča.

— Pismena vprašanja pri zadnji preizkušnji o učiteljski sposobnosti so bila: Iz pedagogike: Autorität und Liebe — zwei Ecksteine der Disciplin. Was sagt die Schul- und Unterrichtsordnung für allg. Volksschulen rücksichtlich des Schulbesuches? — Iz nemščine: Kenntnisse und Fertigkeiten sind mehr wert als alle Reichthümer (Abhandlung). Definition der Umstandsbestimmung im einfachen Satze; Angabe, wie diese im einfachen Satze ausgedrückt werden kann und Erläuterung der angeführten Fälle durch Beispiele. — Iz slovenščine: *Kaj potrebuje učitelj k svoji sreči? Kake zasluge ima Anton Janežič v slovenskem slovstvu?*

— Iz matematike: $\frac{5\frac{1}{6} + 2\frac{3}{4}}{4\frac{2}{3} + 1\frac{1}{2}}$. Das grösste gemeinschaftliche Mass soll den Schülern erklärt werden. Ein Rechteck ist in ein Quadrat umzuwandeln. Ein Würfel von 49·2 cm. Seite wiegt 893·2 kg., wie gross ist das spezifische Gewicht der Masse? — Iz pisanja: Es ist das Wichtigste über die Anordnung um Gliederung des Schreiblehrstoffes in der Volksschule anzugeben und schliesslich zu zeigen, wie irgend ein Grossbuchstabe zur Vorführung gelangt. Was fordern die Erlässe des hohen k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 9. Juni 1873 und 26. November 1878 in Bezug auf das Schreiben? — Iz risanja: Es ist der methodische Lehrgang im Zeichnen für Volksschulen der Mittelstufe in kurzem anzuführen und durch einige Beispiele zu beleuchten. Die Contouren einer Zusammenstellung geometrischer Körper sind nach der Anschauung zu zeichnen.

— Vnovič je v zalogi šolskih knjig na Dunaji na svetlo prišla »Slovenska slovnica z naukom, kako se pišejo pisma in opravični sestavki«. Stane 70 kr. Rabila se bode v višjih razredih ljudske šole.

— Za obrtnijske šole na Kranjskem je ministerstvo za uk in bogočastje za l. 1884. dovolilo te-le podpore: za šolo v Kočevji 100 gold., za šolo v Ljubljani 2000 gold., za šolo v Trzinu 200 gold., za šolo v Kranji 120 gold. in za šolo v Novem mestu 400 gold.

— V pojasnilo. G. dopisnik »Učit. Tovarišu« g. J. G. iz Krškega okraja v zadnji številki s 1. maja t. l. spregovoril je o najinih stenskih tablah, o katerih se je, kar se berilnih vaj tiče, povoljno izrazil, a podobe na posameznih tablah mu niso povsem všeč. Ker je g. dopisnik o tem učilu svoje mnenje stvarno in v provspen našega šolstva svoje izkušnje pri poučevanju poročal, nama je hvaležna dolžnost, da ta dopis nekoliko pojasniva.

G. dopisnik omenja 1. tablo, in koj prva podoba »igra« mu ni po volji. Ali se ne spominja g. dopisnik o najinem vabilu na naročo stenskih tabel (glej »Učit. Tov.« 1881. l. št. 13), v katerem sva tovariše prosila, naj nama pismeno svoje pomislke naznanijo, ako jim gledé normalnih besed ni kaj všeč? Kaj mislite, koliko se je oglasilo učiteljev, katerim niso bile vse navedene slike všeč? — jeden! A tudi zdaj g. dopisnik ne pové normalne besede za »i«, menda, ki je še toliko za risanje pripravne ni, kot »igra«. »Tovariš« je iz peresa spretnega veččaka v št. 6. 1882. l., ko je razlagal posamezne stenske table, opomnil, da ravno ta beseda »igra« za prvence ni mogla boljše izbrana biti, ker otroci so res še sami v igri. Sicer se pa spominjava, da smo »kmetski« otroci kaj radi žogo bili. — Na 2. tabli g. dopisniku ni všeč »most« z opombo, da takega mostu otroci po deželi ne vidijo, a bistvene stvari, da to ni most, pa g. dopisnik ni ovrge. Kdor je pa le malo bolj natanko opazoval ta risani most, bode na njem nekaj opazil, kar govori za ravno tak in ne drugačen most. Opazujmo podobo »most« in »m«, v podobi most je »m«. — 5. tabla »vile« zadostuje, a mestni otroci jih morebiti ne bodo spoznali. Kaka nedoslednost! V uvodu tega članka g. dopisnik pravi, da so podobe za mestne šole izbrane in tu se pa zopet boji, da bi mestni otroci vil ne poznali. »Vile« pa so tudi zaradi tega izbrane, ker imajo podobo črke »v«. Nadalje pa o 17. tabli »boben«, g. dopisnik pravi, da kmetski otroci bobna ne poznajo. Po tem mnenji morala bi torej biti dvojna izdaja stenskih tabel, ena za mestne in druga za kmetске šole. Kaj mislite g. dopisnik, kdo jih bode založil, ko še za te ni bilo dobiti založnika? — 6. tabla »raglja« — ta nesrečna misel, kaj ne, ker noben izmed učencev ni vedel imenovati te velikonočne igrače. Smelo trdiva, da boljše normalne besede za »r« ni — in zakaj? Raglja je pisanemu in tisenemu »r«-u jako podobna in kakor trdite, da raglja ni pravo ime — recimo ropotulja, ropotača — poskusite učencem v resnici — kakoršno užé — ropotuljo pokazati, zavahite jo in vprašajte učence, kako se raglja oglašá. »Rrrrr« bodo vpili tako dolgo, da jim ne zabranite. Ako ste pri podpisu »raglja« malo dalje pogledali, zapazili bi bili gotovo v oklepaji rrrr. — No! — 7. tabla »Eva« tudi nama ni všeč, a zdaj na noge! Kdo pové konkretno za risanje pripravne besede? Nihče? — Midva ne! Pa še nekaj. Ako izgovorimo besedo »Eva« se li v izgovoru kdaj sliši veliki, ali mali »e«? Tu gre za glasnico »e« ali se beseda piše tako ali tako, to prvencem na tej stopinji ni mar.

16. tabla »lij«. Že sami omenite, da je učiteljeva dolžnost, ako učenci besede pokvarjeno izgovarjajo, jim pravilni izraz tolmačiti. Ravno tu je pa omeniti, da je za te podobe na stenskih tablah odmerjeno malo, malo prostora. Tako velika in ne večja sme biti podoba. Marsikatera bolj priležna normalna beseda nama je bila tu in tam v mislih, a oviral je, če ne že prostor, pa risarja sama. Da »lij« ni pravo ime za to orodje, prepuščava v razsodbo tovarišem. — »Ta soldaški boben« ne poznajo ga, pravite. Ko sva risala normalnim besedam podobe, pač nisva imela zagotovila, da bi jih vsakateri učenec moral poznati. Da se te normalne besede s podobami ne smejo tako rekoč s samo podobo iz mladih učencev izvabiti, je samo ob sebi umevno. Spomnite v šoli učencem pri nazornem nauku (časa je za to dovolj odmerjenega) o vojaki; oči se jim bodo zaiskrile, vsak si želí sablje, puške in svoje dni »bobna« ne bodo pozabili, ako jim razložite, da vojaki pri korakanji bijejo na »ta soldaški boben« — bam brbam! Po Vašem mnenji bi se dosledno v abecednikih o vojaki ne smelo nič omeniti, ker jih otroci še niso videli, in gospod A. Nedved je tedaj napak ukrenil, da je v svoj »Slavček« vzel pesni: »Česa je vojakom treba« — in »Hajd na noge« — ker tam govori o bobnu. — Kar se konečno tiče podobe »peč« naj le omeniva, da se »k sreči« blizo taka peč nahaja v vsakej šolski sobi, in jo torej otroci vidijo tudi v pravi podobi.

»Te male nedostatnosti« sva hotela g. dopisniku omeniti. Razun tega pa opozárjva na nizko ceno; druge stenske, n. pr. »Heinrichove«, imajo pri manjšem številu tabel veliko višjo ceno, ne oziraje se na to, da se nemške stenske table na tisoče komadov tiskajo in tudi razprodajo, kar pri slovenskih ne more biti, ker nas je primeroma malo.

Sicer pa, g. dopisnik, vse — »sine ira et studio«.

A. Razinger. A. Žumer.